«مرتضی بهروزی‌فر» در تحلیل دو برابر شدن تخفیف‌های نفت صادراتی ایران به تنها مشتری آن:

مجبوریم به هر ساز چینی‌ها برقصیم

رامتین موثق

پس از تشدید تحریم‌ها علیه ایران در سال ۱۳۹۷، فروش نفت ایران با بحران شدیدی مواجه شد به صورتی که تقریبا جریان فروش نفت کشور صفر شد و به نزدیک ۳۰۰ هزار بشکه در روز رسید. این ۳ سال بحرانی با ترامپ به هر نحوی که بود گذشت و پس از انتخاب یک دموکرات در مسند ریاست جمهوری آمریکا، به دلیل مسائل جهانی ناشی از جنگ اوکراین، آمریکا چراغ سبزی به ایران برای فروش نفت به چین داد و صادرات نفت ایران به خصوص به پالایشگاه‌های کوچک و خصوصی چین، شدت گرفت.

اما بعد از مدتی مشخص شد که این افزایش فروش نفت ناشی از تخفیف‌های سنگین نفتی ایران به چین بوده که اشتیاق این کشور را برای خرید نفت از ایران بیشتر کرده است. بسیاری از کارشناسان تحلیل کردند که ایران به دلیل تحریم و محدود شدن بازارهای صادرتی خود مجبور شده است که نفت خود را با تخفیف بفروشد.

اما اکنون مدتی است که باز ترامپ به کاخ سفید برگشته و دستور فشارهای حداکثری را نیز علیه ایران امضا کرده است؛ موضوعی که کارشناسان درباره خطرات آن بر صادرات نفت ایران هشدار می‌دهند.

تخفیف نفت ایران به چین ۲ برابر شد

همانطور که اشاره شد، پس از چراغ سبز بایدن به ایران برای صادرات نفت به چین، این کشور نیز تخفیف‌های زیادی از ایران مطالبه کرد و تاکنون این روند ادامه داشته است اما به نظر می‌رسد همزمان با اعمال فشارهای حداکثری، چین تخفیفات بیشتری به ایران تحمیل کرده است.

عضو هیأت علمی موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی: در تحلیل افزایش ۲ برابری تخفیف‌های نفتی ایران به چین در نظر داشته باشیم که چه بخواهیم و چه نخواهیم، نفت ایران تحت تحریم‌های ثانوی آمریکا است. از آنطرف هم نفت روسیه صرفا یک سقف قیمت دارد و با توجه به اینکه اروپایی‌ها هم قیمت آن را ۶۰ دلار به ۴۷ دلار کاهش دادند، حجم بیشتری از نفت روسیه برای فروش به چین وجود داشته است و ایران در تقابل با این مسائل تخفیف‌ها را اضافه کرده است و یکی از دلایل افزایش صادرات این ماه‌های اخیر می‌تواند همین امر باشد

براساس شنیده‌های موثق، به دلیل ناهماهنگی در تحویل نفت، ده‌ها نفتکش ایرانی در شرق آسیا معطل مانده و برنده این سوءمدیریت در فروش نفت صرفا چین، روسیه و ونزوئلا هستند. به گزارش سایت بازار، «ناهماهنگی در تحویل نفت ایران به پالایشگاه‌های چینی باعث جهش بی‌سابقه در میزان تخفیف‌های نفتی ایران شده است؛ تخفیف‌هایی که در زمان جنگ تحمیلی ۱۲ روزه اسرائیل با مدیریت منسجم به کمترین سطح رسیده بود.»

بلومبرگ نیز پیش‌تر خبر داده بود که در اوج تنش‌ها، صادرات نفت ایران به چین رکورد زد اما حالا صف طولانی نفتکش‌های معطل در شرق آسیا نشان‌دهنده تأخیرهای جدی در تحویل است. از طرفی، تحریم نفت فوق‌سنگین ونزوئلا و ورود آن به بازار چین، رقابت را تنگ‌تر کرده و در مقابل، نفت روسیه با وجود تحریم، همچنان با قیمت بالا فروش می‌رود.

ادعای رکوردشکنی تاریخی صادرات نفت ایران در ژوئن ۲۰۲۵

در همین حین که نگرانی‌ها بابت تاثیر فشارهای حداکثری ترامپ بالا گرفته و چین نیز تخفیفات بیشتری از ایران مطالبه می‌کند، ادعا می‌شود که در ماه ژوئن ۲۰۲۵ ایران در صادرات نفت خود رکوردی تاریخی ثبت کرده است!

خبرگزاری جمهوری اسلامی در گزارشی مدعی شد: «آمارهای منابع ثانویه، حکایت از آن دارد که صادرات نفت خام ایران در ماه ژوئن (خرداد - تیر) برای نخستین‌بار به رکورد بی‌سابقه ۱.۸ میلیون بشکه در روز رسید؛ جهشی که در سایه تحریم‌های فشرده و تنش‌های ژئوپلیتیکی رقم خورد.» در این گزارش ادعا شده است که بر اساس داده‌های ورتکسا، میانگین صادرات نفت خام ایران در بازه اول تا بیستم ژوئن ۲۰۲۵ (۱۱ خرداد تا ۹ تیر) به ۱.۸ میلیون بشکه در روز رسید که بالاترین سطح ثبت‌شده تاکنون است. همچنین تحلیل‌های موسسه کپلر نشان می‌دهد که میانگین صادرات ایران تا بیست‌وهفتم ژوئن حدود ۱.۴۶ میلیون بشکه در روز بود که رشدی ۴۶ درصدی نسبت به ماه ژوئن را نشان می‌دهد.

بنا به گزارش این خبرگزاری، موفقیت ایران در ثبت رکورد ۱.۸ میلیون بشکه صادرات روزانه نفت در ژوئن ۲۰۲۵، نشان‌دهنده بلوغ مدیریتی و پایداری استراتژی انرژی کشور است. این موفقیت در میانه فشارهای تحریمی و تنش‌های ژئوپلیتیکی، گواه اراده قوی در دیپلماسی اقتصادی و بهره‌برداری هوشمندانه از ظرفیت‌های فنی است.

بر این اساس ایران در سال گذشته میلادی، بیش از ۴۶ میلیارد و ۷۷۶ میلیون دلار درآمد حاصل از صادرات نفت کسب کرده که این مقدار در سال ۲۰۲۳ نزدیک به ۴۱ میلیارد و ۱۲۹ میلیون دلار بوده است. پس از ایران، ونزوئلا بهترین عملکرد را به لحاظ افزایش درآمدهای نفتی به خود اختصاص داده و از ۱۳ میلیارد و ۸۸ میلیون دلار در سال ۲۰۲۳ به ۱۸ میلیارد و ۳۷۲ میلیون دلار در سال ۲۰۲۴ رسیده است.

از آنجا که اعمال تخفیف‌های بیشتر همواره در اثر تشدید تحریم‌ها بوده است، آیا می‌توان پرسید که این افزایش صادرات نفت به علت فروش بیشتر با تخفیف ۲ برابر به چین بوده است یا جریان چیز دیگری است؟

تناقض آمار افزایش صادرات نفت با رشد اقتصادی!

اما نکته قابل توجه، تناقض آمارهای رسمی درباره نفت است. بر اساس داده‌ها و ارقام بانک مرکزی، اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۳ رشدی معادل ۳.۱ درصد را تجربه کرده که نسبت به رشد ۵ درصدی سال ۱۴۰۲ کاهش یافته است. طبق این محاسبه بانک مرکزی از رشد اقتصادی، در سال ۱۴۰۲ بخش نفت، ۱,۳ واحد درصد در رشد اقتصادی ایران سهم داشته که این سهم در سال گذشته به ۰,۴ واحد درصد رسیده است.

بررسی سهم بخش‌های مختلف اقتصادی از رشد در سال گذشته حاکی از آن است که بخش خدمات همچنان بیشترین نقش را در رشد اقتصاد داشته، هرچند سهم آن نسبت به سال قبل کاهش یافته است. سهم بخش صنایع و معدن نیز کاهش قابل توجهی داشته و نفت نیز نسبت به گذشته تأثیر کمتری بر رشد اقتصادی گذاشته است. به عبارتی، تحریم‌ها موجب شده تا نفت نتواند به مانند گذشته به رشد اقتصادی کشور کمک کند.

مجبوریم به ساز چینی‌ها برقصیم!

عضو هیأت علمی موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»، درباره ادعای افزایش صادرات نفت ایران در ماه ژوئن، عنوان کرد: آمار مستندی که مورد تایید منابع معتبر باشد، وجود ندارد و این آمارها عمدتا مبتنی بر برآورد هستند.

مرتضی بهروزی‌فر افزود: ولی با توجه به شرایطی که بازار داشته است، افزایش صادرات نفت ایران خیلی دور از ذهن نیست زیرا ترامپ به دنبال کاهش

مرتضی بهروزی‌فر در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»: چه بخواهیم و چه نخواهیم چینی‌ها دنبال حداقل هزینه برای خود هستند. چین، برخلاف کشورهایی که پایبند به قوانین و مقررات بین‌المللی هستند، صرفا دنبال منفعت است و با وجود فعالسازی مکانیسم ماشه هم باز از ما نفت خواهد خرید اما مسلما با تخفیف بیشتر

مگر می‌شود فروش نفت با تخفیف برای کشور منفعت داشته باشد؟ ما با توجه به اینکه تحت تحریم هستیم و هیچ کشوری غیر از چین نفت ما را نمی‌خرد و تنها وارد کننده نفت ما صرفا چین است، پس مجبوریم به هر سازی که چینی‌ها بزنند برقصیم و کاری نمی‌توان کرد. ایران مجبور است با تخفیف به نفت چین بفروشد و هزینه‌های زیادی برای موارد دیگر هم بپردازد و در نهایت هم این پول به راحتی وارد اقتصاد کشور نمی‌شود

قیمت‌ها بوده و برای این هدف، به اوپک پلاس فشار وارد می‌کرد تا افزایش تولید داشته باشند تا قیمت‌ها تعدیل شود و به این ترتیب، خیلی دور از ذهن نیست که ایران افزایش صادرات داشته باشد.

او درباره ارزیابی خود از ۲ برابر شدن تخفیف‌های نفتی ایران به چین، گفت: این افزایش تخفیف‌ها خیلی قدیمی نیست و به نسبت جدید است و در نظر داشته باشیم که چه بخواهیم و چه نخواهیم، نفت ایران تحت تحریم‌های ثانوی آمریکا هم است.

این تحلیلگر مسائل انرژی توضیح داد: از آنطرف هم نفت روسیه صرفا سقف قیمت دارد و با توجه به اینکه اروپایی‌ها هم قیمت آن را ۶۰ دلار به ۴۷ دلار کاهش دادند، حجم بیشتری از نفت روسیه برای فروش به چین وجود داشته است و ایران در تقابل با این مسائل تخفیف‌ها را اضافه کرده است و حتی یکی از دلایل افزایش صادرات این ماه‌های اخیر می‌تواند همین امر باشد.

بهروزی‌فر درباره تاثیر تخفیف‌های نفتی ایران به چین بر اقتصاد کشور، تصریح کرد: مگر می‌شود فروش نفت با تخفیف برای کشور منفعت داشته باشد؟ ما با توجه به اینکه تحت تحریم هستیم و هیچ کشوری غیر از چین نفت ما را نمی‌خرد و تنها وارد کننده نفت ما صرفا چین است، پس مجبوریم به هر سازی که چینی‌ها بزنند برقصیم و کاری نمی‌توان کرد. وی تأکید کرد: ایران مجبور است با تخفیف به چین نفت بفروشد و هزینه‌های زیادی برای موارد دیگر هم بپردازد و در نهایت هم این پول به راحتی وارد اقتصاد کشور نمی‌شود پس مشکل ایران در وهله اول تحریم‌هاست و این تخفیفات ناشی از تحریم نمی‌تواند منفعتی برای کشور داشته باشد.

زیاده‌خواهی چینی‌ها با افزایش تحریم‌ها

این کارشناس حوزه نفت درباره اینکه «آیا با افزایش تحریم‌های ایران به واسطه فعالسازی مکانیسم ماشه، رفتار چین در قبال خرید نفت ایران تغییر می‌کند؟»، پاسخ داد: چه بخواهیم و چه نخواهیم چینی‌ها دنبال حداقل هزینه برای خود هستند.

بهروزی‌فر ادامه داد: کشورهای اروپایی و بقیه کشورها، مانند کره و ژاپن، خود را پایبند به یکسری از قوانین و مقررات می‌دانند؛ چه تحریم‌های ثانوی آمریکا باشد و چه تحریم‌هایی که ناشی از اسنپ‌بک و شورای امنیت. این کشورها بالاخره خود را پایبند به رعایت این قوانین بین‌المللی می‌دانند. اما چینی‌ها صرفا دنبال منفعت هستند و با وجود فعالسازی مکانیسم ماشه هم باز از ما نفت خواهند خرید اما مسلما بیشتر بر سر ما خواهند زد و نفت ایران را با تخفیف بیشتری خریداری می‌کنند.

خبر اقتصادی

آمار فروش ایران خودرو حاکی است:

کاهش ۵۰ درصدی متقاضیان خودرو طی ٤ ماه گذشته

جدیدترین آمار از طرح فروش محصولات ایران خودرو نشان می‌دهد استقبال عمومی از خرید خودرو از کارخانه با کاهش چشمگیری مواجه شده است؛ موضوعی که کارشناسان آن را نشانه‌ای از پایان تب سوداگری و آغاز رکود در بازار خودرو ارزیابی می‌کنند. به گزارش تسنیم، بررسی اعداد و ارقام ثبت‌نام کنندگان در طرح اخیر فروش محصولات ایران خودرو (هفته دوم تیر ۱۴۰۴) نشان می‌دهد که تنها ۵۲۰ هزار نفر در این مرحله اقدام به ثبت‌نام کرده‌اند؛ از این تعداد، تنها ۹۵ هزار نفر متقاضی شرکت در طرح عادی بوده‌اند. این در حالی است که در اسفندماه سال گذشته، یک میلیون و ۶۲ هزار و ۱۰۵ نفر در طرح فروش این خودروساز شرکت کرده بودند که ۲۴۰ هزار و ۸۹۲ نفر از آن‌ها ثبت‌نام کنندگان طرح عادی بودند.

مقام صنفی زنگ خطر کاهش تولیدات کشاورزی را به صدا درآورد؛

در حوزه واردات و تأمین داخلی مشکل داریم

رئیس هیات مدیره انجمن صنفی تولیدکنندگان کودهای کشاورزی عنوان کرد: مشکلات تأمین نه تنها در حوزه واردات، بلکه در تأمین داخلی نیز وجود دارد. شرکت‌های دولتی مانند شرکت ملی پتروشیمی، شرکت ملی مس و شرکت ملی نفت که مسئول تأمین مواد اولیه هستند، عملکردی ضعیف داشته‌اند. به عنوان نمونه، قیمت گوگرد از تیرماه سال گذشته تا تیرماه امسال، ۴۱۰ درصد افزایش یافته است. به گزارش ایلنا، صیاد فرهادی با اشاره به برآوردهای رسمی کشور از میزان مصرف گندم ابراز داشت: بر اساس برآوردهای رسمی، کشور در سال جاری تنها قادر به خرید حدود ۶ الی ۷ میلیون تن گندم از تولید داخلی خواهد بود. این در حالی است که نیاز کشور به مراتب بیشتر است و بناچار باید حدود ۵ میلیون تن گندم وارد شود. علت اصلی این وضعیت، عدم تأمین به‌موقع نهاده‌های کشاورزی در سال گذشته توسط دولت و خشکسالی است.

یک عضو اتاق بازرگانی:

۳۰ درصد بازار لوازم آرایشی و بهداشتی در قبضه قاچاقچیان است

عضو اتاق بازرگانی ایران با بیان اینکه ارزش بازار محصولات آرایشی و بهداشتی وارداتی به کشور حدود ۲.۱ میلیارد دلار است، عنوان کرد: در دو سال گذشته شاهد قاچاق حدود ۳۰ درصدی در این حوزه بوده‌ایم. به گزارش مهر، نیماالهی در نشست خبری تصریح کرد: عدم تخصیص ارز به واردات مواد اولیه، یکی از دلایل اصلی ایجاد فضای مناسب برای قاچاق این محصولات شده است. او ادامه داد: حمایت از تولید داخلی، تقویت زنجیره ارزش، جلوگیری از تعطیلی کارخانه‌ها، توسعه بازارهای صادراتی و تقویت حضور در بازارهای جهانی از جمله اولویت‌های حیاتی برای رونق این صنعت به‌شمار می‌رود.

هشدار بانک مرکزی به بانک‌ها:

کارمزد اضافه در تبدیل ارز ممنوع است

اخذ کارمزدی بالاتر از سقف‌های تعیین شده در مقررات و بخشنامه های ابلاغی از سوی بانک مرکزی و تحت عناوینی چون پوشش هزینه‌های جانبی و راهبری و یا هزینه‌های تأمین اسکناس از متقاضیان بابت نقل و انتقال و تبدیل ارز ممنوع است. به گزارش تسنیم، بر اساس بخشنامه بانک مرکزی در تاریخ ۱ مردادماه ۱۴۰۴، بانک‌ها موظفند ضمن الزام به رعایت سایر ضوابط و مقررات ارزی در اجرای این بخشنامه، مراتب را به کلیه شعب و واحدهای ارزی ذی‌ربط ابلاغ و بر حسن اجرای آن نیز نظارت کنند.

دبیر کل اتاق مشترک دو کشور:

سرمایه‌گذاری ایرانی‌ها در عراق به مرز ۱۰ میلیارد دلار نزدیک شد

دبیر کل اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق در مورد حجم سرمایه‌گذاری‌های ایرانیان در عراق، اعلام کرد: حجم سرمایه‌گذاری‌های ایرانیان در عراق به مرز ۱۰ میلیارد دلار نزدیک شده است. جهانبخش سنجابی شیرازی در گفت‌وگو با ایلنا، همچنین در مورد آمار رسمی سرمایه‌گذاری عراقی‌ها در ایران، گفت: بخش بزرگی از سرمایه‌گذاری ایرانیان ممکن است در پوشش غیر ایرانی در عراق انجام شده باشد. همچنین بخشی از سرمایه‌گذاری عراقی‌ها در ایران، به واسطه نماینده و کارگزار ایرانی است و فرایند جذب سازمان سرمایه‌گذاری خارجی را طی نکرده است. حجم سرمایه‌گذاری رسمی عراقی‌ها در ایران تا پایان سال ۱۴۰۳، ۴۱۶ میلیون دلار بوده و برآورد ما این است که حجم سرمایه‌گذاری غیر رسمی عراقی‌ها در ایران بیش از ۷۰۰ میلیون دلار در ایران است.

سخنگوی صنعت آب:

واردات آب مقوله‌ای پیچیده است

سخنگوی صنعت آب گفت: واردات آب مسئله بسیار حساسی است و روندهای بسیار پیچیده رسیدگی و بسیار سختگیرانه‌ای خواهد داشت. به گزارش ایلنا، عیسی بزرگ‌زاده درباره اینکه آیا واردات آب خواهیم داشت یا خیر، اظهار داشت: واردات به معنی برای آب شرب چیزی نیست که هیچ کشوری به راحتی آن را بپذیرد، گزینه‌های مطالعاتی در گذشته و اکنون مطرح است و فقط در همین حد است. او تاکید کرد که واردات آب اصولا مقوله‌ای است که کشورها با راحتی زیر بار آن نمی‌روند و مشمول ارزیابی‌های بسیار سختگیرانه است.

گزارش

زنگ خطر بحران به صدا درآمد:

رشد بی‌سابقه نقدینگی در سایه تحریم‌های اقتصادی و فشارهای تورمی

آمارهای اخیر نشان می‌دهد اقتصاد ایران در مسیر رشد نقدینگی با سرعتی فراتر از ظرفیت تولید حرکت می‌کند. ترکیب این وضعیت با تحریم‌های اقتصادی و فشارهای تورمی، نیازمند سیاست‌گذاری دقیق و فوری است. اگر سیاست‌گذاران اقتصادی به سرعت تدابیر جدی اتخاذ نکنند، کشور با مشکلات تورمی و بی‌ثباتی‌های اقتصادی گسترده‌ای مواجه خواهد شد که اثرات آن برای دهه‌ها باقی خواهد ماند و بدون

تردید نه در طولانی مدت که شاید در چند ماه آتی منجر به اعتراضات معیشتی و اجتماعی جدی می‌شود.

به گزارش اقتصاد۲۴، گزارش تازه بانک مرکزی درباره افزایش نجومی حجم نقدینگی در کشور شاید زنگ خطری تازه باشد برای گوش هایی که بخواهند صدای پای بحران را بشنوند. طبق آخرین گزارش بانک مرکزی، حجم نقدینگی کشور در پایان سال ۱۴۰۳ به بیش از ۱۰ هزار همت (۱۰،۱۶۵ هزار میلیارد تومان) رسیده است. این رقم نسبت به سال قبل رشدی ۲۹.۱ درصدی داشته که بالاترین نرخ رشد نقدینگی در چند سال اخیر محسوب می‌شود. همچنین نقدینگی پول (شامل اسکناس، مسکوکات و سپرده‌های دیداری) با رشد ۳۷.۵ درصدی نسبت به سال گذشته به بیش از ۲۶۳۱ هزار میلیارد تومان رسیده است. در واقع حجم نقدینگی کشور در پایان اسفندماه امسال به رقم ۱۰ هزار و ۱۶۵ هزار میلیارد تومان رسید که نسبت به پایان سال ۱۴۰۲ معادل ۲۹.۱ درصد رشد داشته است.

هم چنین بر اساس همین گزارش نرخ رشد ۱۲ ماهه نقدینگی در پایان سال گذشته معادل ۴.۸ درصد افزایش داشته است. به عبارتی نرخ رشد ۱۲ ماهه نقدینگی در پایان سال ۱۴۰۲ معادل ۲۴.۳ درصد بود؛ که در پایان سال ۱۴۰۳ به ۲۹.۱ درصد رسیده است. این آمارها همگی اکنون زنگ هشداری جدی برای اقتصاد ایران است که پیش از این نیز با چالش‌های تورمی دست و پنجه نرم می‌کرد.

افزایش نقدینگی به معنای رشد میزان پول و دارایی‌های مالی در دست مردم و نظام بانکی است که برای خرید کالا و خدمات یا سرمایه‌گذاری در بازارها به کار می‌رود. پایه پولی بخش پایه‌ای نقدینگی است و شامل اسکناس و مسکوکات در دست مردم و ذخایر بانک‌ها در بانک مرکزی می‌شود. وقتی پایه پولی رشد کند، معمولا نقدینگی کل نیز افزایش می‌یابد. هم چنین افزایش پایه پولی می‌تواند ناشی از استقراض دولت از بانک مرکزی، چاپ پول جدید و افزایش بدهی‌های بانکی باشد و این افزایش اگر با رشد تولید واقعی کالا و خدمات همسو نباشد، منجر به مشکلات اقتصادی جدی خواهد شد.

چنان چه که بر اساس گزارش اعلامی از سوی بانک مرکزی، اقتصاد کشور در سال ۱۴۰۳ با شوک‌ها و رخدادهای مختلف داخلی و بین‌المللی مواجه شد که آثار آن می‌تواند فعالیت بخش‌های مختلف اقتصاد کشور را با اخلال روبه‌رو کند. در این شرایط بانک مرکزی تلاش کرده تا با هموارسازی رشد نقدینگی و کمک به تامین مالی دولت، بنگاه‌ها و خانوارها، حمایت لازم را از فعالیت‌های اقتصادی به عمل آورد که در این رابطه به مواردی همچون «انتشار اوراق بدهی دولت مازاد بر مقدار مصوب قانون بودجه»، «خرید بخش قابل توجهی از اوراق دولت توسط بانک‌ها»، «آزادسازی سپرده قانونی به منظور پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج»، افزایش ذخایر طلای بانک مرکزی با ریال و اجرای بخشی از ماده ۴۶ قانون رفع موانع تولید (تسویه بخشی از مطالبات بانک‌ها از بانک مرکزی) اشاره شده، اما در این گزارش چندان به اثرات ویرانگر رشد پایه پولی در کشور اشاره‌ای نشده است.

از سوی دیگر این رشد سریع نقدینگی در اقتصاد ایران طی سال‌های اخیر، باعث بروز مشکلات متعدد در کشور شده است و از جمله این آسیب‌ها نیز تورم و کاهش ارزش پول ملی است. زمانی که نقدینگی افزایش پیدا می‌کند ولی تولید کالا و خدمات ثابت یا کمتر رشد می‌کند، قیمت‌ها به سرعت بالا می‌روند و قدرت خرید مردم کاهش می‌یابد و این نیز منجر به بی‌ثباتی اقتصادی و تورم در کشور می‌شود.

از سوی دیگر با توجه به آمارهای منتشر شده و روند صعودی نقدینگی، انتظار می‌رود تورم در اقتصاد ایران در سال‌های آینده تشدید شود مگر آن که سیاست‌گذاران اقتصادی تصمیمات جدی برای کنترل این رشد نقدینگی اتخاذ کنند. افزایش نقدینگی بدون پشتوانه تولید، به صورت مستقیم منجر به رشد نرخ تورم می‌شود و با توجه به تجربه‌های قبلی کشور، این مسئله می‌تواند فشار مضاعفی به خانوارها و کسب‌وکارها وارد کند.

گفت و گو

عیسی کلانتری:

دریاچه ارومیه رو به نابودی است؛ اما سیاست‌های غلط گذشته تداوم دارد

وزیر پیشین کشاورزی درباره دریاچه ارومیه گفت: شهریور ۱۴۰۰ دولت آقای روحانی دریاچه‌ای را که در سال ۱۳۹۳ زیر یک میلیارد متر مکعب آب داشت، با سه میلیارد و هشتصد میلیون متر مکعب آب به دولت رییسی تحویل داد. اگر برنامه‌های احیای دریاچه با دستور فرمان دولت روحانی ادامه پیدا می‌کرد، باید در پایان پانزده سال آب دریاچه به ۱۴.۷ میلیارد متر مکعب می‌رسید. این رقم تراز اکولوژیکی دریاچه است. الان خطر این است که دریاچه تبدیل به پلایا شود یعنی عمق نگیرد. اگر عمق نگیرد دیگر دریاچه مرده است. متاسفانه در دولت آقای پزشکیان هم توجهی به این مسئله نمی‌شود. همان سیاست‌های دولت آقای رییسی در حال تداوم است.

عیسی کلانتری در گفت‌وگو با خبرآنلاین، با اشاره به هشدارهای چند دهه گذشته درباره خشک شدن دریاچه ارومیه، تصریح کرد: آن زمانی که خانم ابتکار رئیس سازمان محیط زیست بود، موضوع را به او گفته بودند و او اعلام کرده بود این طور نیست و همکارانش پیش‌بینی کرده‌اند سیاست‌ها مشکلی برای دریاچه ایجاد نخواهد کرد. من سال ۸۹ برای مقام رهبری نامه نوشتم که به داد دریاچه برسید. گفتم با خشکی دریاچه شش تا هفت میلیون نفر ناگزیر به مهاجرت و جابه‌جایی هستند.

او تاکید کرد: وقتی در ۴۷ سال توسعه نابجای کشاورزی از محل حقابه صورت گرفته، معلوم بوده این اتفاقات رخ می‌دهد. شما حساب کنید در یک هکتار زمین کشاورزی به طور متوسط ده هزار متر مکعب آب مصرف می‌شود. حالا وقتی به سطح زیر کشت دویست هزار هکتار اضافه کنید، یعنی در سال دو میلیارد متر مکعب به آب مصرفی اضافه شده. مفهوم این عدد این است که سالانه با مصرف اضافه‌ی این آب پانزده تا بیست سانت ارتفاع دریاچه کم می‌شود.

رئیس پیشین سازمان حفاظت از محیط زیست درباره تشدید بحران آب، عنوان کرد: متاسفانه ما سیاست‌های مبتنی بر توسعه‌ی پایدار را پیاده‌سازی نمی‌کنیم. دید بلندمدت نداریم. فقط به امروز فکر می‌کنیم و نتیجه می‌شود همین. از سوی دیگر تحریم دسترسی ما به تکنولوژی‌های جدید را دشوار می‌کند و به دلیل کم شدن منابع مالی، مجبورمان می‌کند با فشار بر منابع آبی غذای بیشتری تولید کنیم تا جمعیت سیر شوند.

با اشاره به اینکه در اثر تخریب دریاچه‌ها و باتلاق‌ها و تالاب‌ها ریزگردها بلند شده و شهرها آلوده شده‌اند، افزود: ریزگردهایی که در شش ماه دوم سال نفس شهرها را گرفته همه منشا داخلی دارند. از مهر تا فروردین هر چه ریزگرد داریم به علت موضوعات داخلی است. این ریزگردهای شش ماهه اول سال از عراق می‌آیند. سیاست‌های آبی ترکیه سبب شده تالاب‌ها خشک شود و گرد و غبار ناشی از خشکی تا مرزهای شرق ما پیش بیاید. دست کاری غلط در طبیعت این وضعیت آشفته را رقم زده. حالا فرقی ندارد این دستکاری از روی فشار باشد یا سیاست غلط.

او اظهار کرد: الان نشانه‌ها و تاثیرات این فشارهای چند دهه‌ای را می‌توانید در جنگل‌های زاگرس ببینید سالیانه سی تا چهل و حتی پنجاه هزار هکتار از جنگل‌ها با بیماری ذغالی خشک می‌شوند. علت همان سیاست‌گذاری غلط و دستکاری اشتباه در اکوسیستم و محیط

زیست است. آمدیم اشکوب‌های زیرزمینی را شخم زدیم. خاک‌هایشان را فرسایش دادیم. وقتی خاک دچار فرسایش شد و پوشش‌های کوهستانی خاک در مناطق مرکزی کشور از بین رفت درخت ماند و سنگ مادر. در طول سالیان دیگر باران به اندازه‌ی کافی لای سنگ‌ها نفوذ نکرد و درخت‌ها سال به سال ضعیف‌تر شدند. ادامه‌ی اشتباهات در سی سال و چهل سال سبب شد بیماری‌ای که با درختان بلوط ده‌ها هزار سال همزیستی مسالمت‌آمیز داشت، به علت ضعف درخت غالب شود. طرح‌های سنابل یک و دو سه که اول انقلاب اجرا شد جنگل‌های بلوط را به این روز انداخت. امروز بیماری ذغالی دارد درخت‌ها را می‌بلعد.